

Alkas.lt

Alkas.lt – už lietuvišką Lietuvą!

alkas.lt Printed on 2025 07 07

D. Razauskas: Kas išvaduos iš baudžiavos? Tik Dievo sūnus

July 6, 2025

Kategorijos: Lietuvos kelias, Nuomonių ratas, Pilietinė visuomenė, Visi įrašai, Visuomenė

Žymos: baltų mitologija, baudžiava, Dainius Razauskas, dvasinė baudžiava, kalbotyra, lietuvių istorija, lietuvių kalba, lietuvių kultūra, lietuvių tapatybė, Mindaugas Karalius, pagr-naujiena, patriotizmas, savistovumas, Šventasis Regėjimas, Trakų teorija, universitetų reforma

Karalius Mindaugas:

– Kadangi nepavyksta lengvai susitikti, tai galvoju, gal atgaivinkime neskubų susirašinėjimą, kuris kaip ir tiktų pafilosofavimui. Tiesiog noriu išgirsti Tavo nuomonę, ar lietuviai dar nepribrendo savai valstybei?

Nes niekaip negali atsikratyti baudžiauninko savijautos ir laikysenos, įspaustos bene nuo bendros karalystės su lenkais laikų: *pan polski – chłop litewski*. „Lenkų poną“ buvo pakeitęs *Carj vseja* Rusi, paskui „vyresnysis brolis“ toje pačioje Maskvoje, ką tik jį atstojo Briuselio biurokratai, o dabar jau ir vėl „lenkų ponas“ iš Varšuvos. Tik baudžiauninkas vis tas pats – lietuvis. O baudžiauninkui rūpi tik „saugumas“, kurį pažadėti tegali „ponas“.

Mindaugas Karalius | Alkas.lt nuotr.

Net nesvarbu, ar tesės, svarbu, kad pažadėtų. Ir tada didžiausia laimė – turėti du šaldytuvus ir du automobilius privačiame kieme...

Gal iš tos baudžiatvės ir didelis savižudybių skaičius? Nuo Vytauto laikų teturėjome vienintelę tikrai savo valstybę – vasario 16-osios Lietuvą, kuri neišgyveno nė dviejų kartų... Ir kaip gyventi lietuviams ne-baudžiauninkams, apsuptiems lietuvių baudžiauninkų, kurie jų dargi iš pavydo nekenčia?

Dainius Razauskas:

– Skaudūs Tavo klausimai, bet man nei nauji, nei netikėti. Tiesą sakant, pats jau kelinti metai juose vis giliau nyrau (ar veikiau niūrau).

Iš tikrųjų, jeigu žmogus, žmonės, bendruomenė atkakliai siekia laisvės ir *savistovumo*, savos valstybės, kur patys sau būtų šeimininkai, artodo, tada nebent išorinės kliūtys ir priešai tegali jiems trukdyti bei kenkti. O mūsų atveju visai priešingai: mes nykstame kaip niekada savo pačių valstybėje, tiesiog neįgalėdami būti patys sau šeimininkai, nors niekas, regis, netrukdo, bent jau atvirai.

Beje, tyčia pavartoju „draudžiamą“ žodį *savistovumas*. Kalbininkai jį laiko skoliniu, rusizmu iš *samostojatel'nyj*. Dėl to griežtai nesutinku. Pagrindiniai argumentai: pirma – pati psichologinė, dvasinė *stovėjimo* prasmė, kurią lietuvių kalboje perteikia veiksmažodžio *stovėti* reikšmės „atkakliai laikytis (mūšyje), atremti puolimą, nesitraukti“, „gyventi kur, įsikurti“, „būti, laikytis kokioje būklėje, būsenoje, padėtyje“, „būti, egzistuoti“, „būti kieno pusėje, palaikyti, remti“ ir t. t., taip pat priežodžiai, kaip *savo kjojomis stovėti* ir pan. (žr. LKŽ).

Antra – toks pats dūrinys sanskrite, *sva-sthā-*, kuris leidžia atitinkamą lietuviškąjį dūrinį *savi-sto-* ar *sau-sto-* laikyti paveldėtu iš prokalbės. Galų gale net jeigu tokį junginį taisyklingai (kaip *savi-stabą*, *savi-graužą*, *savi-vartį* ir t. t.) būtume pasidarę vėliau, jis vis tiek būtų teisėtas ir nepakeičiamas. *Savarankiškumas* jo nieku gyvu neatstoja. Tiesą sakant, *savi-stovumas* taip skiriasi nuo *sava-rankiškumo*, kaip tikra meilė skiriasi nuo „rankų darbo“ užsisvajojus.

Atsiprašau už tokį nukrypimą, bet man atrodo, kad santykis tarp šių dviejų žodžių labai panašus kaip tik į santykį tarp laisvo žmogaus ir baudžiauninko, todėl mūsų kalbininkų įnoris ginkdie neleisti *savistovumo* netikėtai tiksliai perteikia baudžiauninko laikyseną.

Baudžiauninkui šiukštu nevalia laisvai pačiam *sau stovėti* – jam telieka nuolankiai (t. y. nulinkusiam, palinkusiam, sulinkusiam) dirbti *savo rankomis*.

Dar kartą atsiprašau. Iš tikrųjų didis liūdesys slegia mano širdį. Net išorinės negandos, viduje susitelkus, pasiryžus ir tvirtai *stovint*, būtų lengvesnės negu tariama „laisvė“ bet kokioms užgaidoms, visiškai ištižus viduje ir tik *rankomis* godžiai graibant svetur.

Toliau sau samprotauju labai praktiškai: jeigu pasiduosiu, mesiu visa tai ir mėginsiu širdimi nusigręžti, „užmiršti“, vargiai pavyks – laukia gūdi nykuma, lėtai tvinstanti iš „pasąmonės“, ir bemiegės naktys su aiškiais praregėjimais, nuo kurių nėra kur pasislėpti.

Dainius Razauskas | Alkas.lt, J. Vaiškūno nuotr.

O jeigu nepasiduosiu, mėginsiu „kovoti“, vargiai pavyks – laukia skaudus nusivylimas, tuo skaudesnis, kuo daugiau jėgų tai „kovai“ bus skirta. „Kovą“ rašau kabutėse, nes man širdis kužda, kad šiuo atveju tai netikras sprendimas – ne sprendimas, o tik kitoks išsisukinėjimas, tikrą sprendimą pakeičiant susireikšminimu.

Atrodo, padėtis be išeities. Bet viena mažytį šviesos spindulėlį šitame juodume esu sau įžvelgęs, mažą kaip adatos skylutė, ir vis dėlto. Jis išreiškiamas priesaku: „Elkis teisingai ir nesirūpink padariniais.“

„Teisingai“ reiškia „su širdimi“, „iš širdies“. Tokiu atveju net jeigu objektyviai nieko neišeitų, subjektyviai žinočiau, kad elgiausi tinkamai, geriausiai kaip išmaniau.

O tada galima ramiai nusimesti slegiančią tariamą atsakomybę už padarinius. Tariamą, nes iš tikrųjų žmogus neatsako už padarinius – žmogus atsako tik už tai, ar tikrai elgėsi teisingai, geriausiai kaip išmanė ir gebėjo, taigi „iš širdies“.

O tai, kas atrodo kaip atsakomybė, iš tikrųjų tėra savimeilė, egoizmas, nuolat bandantis įsitverti į tai, kas jam nepriklauso.

Šitaip kartais pavyksta nors trumpam iškilti iš slegiančio neišbrendamo liūdesio, išorėje nematant nė menkiausių atgaivos požymių. O tas slegiantis liūdesys, tiesą sakant, niekam nereikalingas – nei man, nei Tėvynei.

Tuomet visą dėmesį tiesiog sutelki į „širdį“. Plačiai pramerki akis, pastatai ausis ir visais lokatoriais atsiveri „širdžiai“, nei nuleisdamas rankų, nei leisdamasis įtraukiamas į tai, kas netikra, kas tik tuščiai išeikvotų ir vėl parblokštų neišbrendaman liūdesin.

Ši būsena, kai tik pavyksta ilgėliau joje išbūti, vienintelė įgalina labai ramiai ir kartu negailestingai pažvelgti į skaudžiausias opas, kurias kitaip palietus teišeina raudoti arba šaukti, mojuojant kumščiais.

Skaudžiausias dalykas mūsų padėty – anaip tol ne išorės priešai, o klaikiai apgailėtina vidinė būklė. Tavo, Mindaugai, įvardytoji dvasios baudžiava.

Nuo aukščiau parašytų eilučių (priekabiems nevykusiems kalbininkams: būtent *aukščiau*, nes rašome juk iš kairės į dešinę ir iš viršaus žemyn) jau praėjo gal metai, bet niekas nepasikeitė. Nei viduje, nei, deja, išorėje. Ta šlykšti baudžiava taip prie lietuvių pritapusi, taip su mumis sutapusi, kad net tįsta nuo liežuvio prisipažinimas: „Bjauriuosi lietuviais“.

Nesyk esu pagavęs save galvojančią, kad būčiau jaunesnis – išvažiuočiau „iš čia“, kuo toliau. Manau, kad panašiai pasijunta ir pagalvoja kaip tik tie, kurie išties leidžia sau įsijausti į šį pasibjaurėjimą ir iš tikrųjų išvažiuoja, ir jeigu sugrįžta, tai tik kad pasimėgautų savo įgytu „pranašumu“, dabar jau žiūrėdami „į juos“ iš šalies ir iš aukšto.

Deja, baudžiavai priklauso visi šie atvejai drauge – visi jie sudaro nevisvertės fenomenologiją, taip sakant.

Ši dvasinė baudžiava daro labai niūrų praktinį poveikį: kadangi kalbėjimas būtinai vyksta tarp dviejų, yra nukreiptas į kitą, rašymas – irgi, tik ne taip akivaizdžiai, tai tasai kitas ar susidaręs jo įvaizdis, nori nenori, veikia kalbantįjį.

Paprastai tariant, susidaręs ir į akis lendantis lietuvių menkystos įvaizdis visiškai atima norą, vidinę galimybę su juo kalbėtis, į jį kreiptis ir visiškai nutildo. Šitam „menkystai lietuviui“ visiškai nėra ką pasakyti.

O kai nebejauti pašnekovui nė menkiausios pagarbos, todėl nė atjautos, tai daraisi abejingas ir jo likimui. O kadangi pats esu lietuvis, tai neišvengiamai pradedu grimzti į niūrią depresyvią apatiją. O tai galas.

Vienintelė viltis – susigrąžinti tokį lietuvių įvaizdį, kurį turėdamos prieš akis bent pats galėtų jaustis žmogumi. Kur jau ten tokį kaip Sąjūdžio laikais!

Būtina susigrąžinti Lietuvos ir lietuvių įvaizdį, kuris reikštų garbę, įkvėptą drąsai, kantrybei, atkaklumui, atsidėjimui, darbui. Antraip neįmanoma iš širdies nė piršto pajudinti, koks ten susitelkimas, kokia kova!

Ir kad leidome šį įvaizdį savo kultūroje suniekinti, kone ištrinti – tai esminis mūsų pralaimėjimas vadinamame „informaciniame“ kare, kuris, tiesą sakant, visai ne informacinis, o dvasinis – minčių karas.

Leistis paverčiamam „baudžiauninku“ šiame kare ir reiškia pralaimėjimą. Tikrame kare (gink Dieve!) tokio nė žudyti nebereikia – jis jau pats skuba pamuiluoti kiekvieną atkištą užpakalį, kad lengviau sulįstų.

– Lietuvių atsparumas turėtų būti ugdomas nuolat kartojamais veiksmais: tęstiniais darbais, malda, tautinių ir kalendorinių švenčių šventimu, skleidžiant lietuvių papročius, ginant save, silpnesnį už save ir t. t.

Pažvelkime į žydus – puikiai matyti nuolatinio tautos atgimimo ir plėtros pagrindas: ješivos, chasidų maldų ir švenčių ritualai. Izraelio valstybė savo sąskaita išlaiko žydus ortodoksus, tyrinėjančius šventą raštą, ir jų šeimas iki 6 vaikų!

– Pamėginsiu trumpai nusakyti branduolinius dalykus, kurie žadina ir palaiko Lietuvą, iš kurių Lietuva sudygo ir išaugo ir kurių gniaužimas Lietuvą veda į pražūtį. Juos nesunku numanyti net plika akimi peržvelgus pastarųjų šimtmečių istoriją, pradedant lenkakalbiais romantikais, Daukantu, Basanavičiumi ir baigiant Sąjūdžio laikotarpio atitinkamais kultūros reiškiniams.

Tai savotiškas truputėlį nežemiškas Tėvynės regėjimas, Lietuvos istorijai, tautosakai, kalbotyrai ir kitoms lietuviybės raiškoms suteikiantis stebuklingą spindesį.

Šis regėjimas neįsitenka į jokias lengvabūdiškas stilizacijas, patriotinius šūkius, neprusėlių šūkalojimus, o į juos terpiamas virsta apgailėtinais klaidesiais. Jis prašyte prašosi tikro mokslo, semiasi peno iš įvairių su lituanistika, baltistika susijusių mokslų ir kartu pats tuos mokslus skatina, savo syvais maitina.

Tų syvų atsakę ar nebegalėdami jų pasiekti tie mokslai neišvengiamai išdžiūsta kaip gyvo vandens netekusios upių vagos ir pavirsta formaliomis sausvagėmis, priverstomis gyvybės šaltinių ieškoti kitų mokslų ar svetimų kultūrų sklypuose.

Vienintelis būdas tam Šventam Regėjimui gyvuoti ir skleisti yra rimti moksliniai tyrimai labiausiai vaizduotę žadinančiose ir kvapą užimančiose lituanistikos, baltistikos srityse.

Pavyzdžiui, Jono Basanavičiaus lietuvių trakiškosios kilmės teorija mūsų valstybei turėtų kelti ne lengvabūdišką pašaipą, o poreikį pažinti tiesą šiuo klausimu – vadinas, parengti bent kelis savus specialistus trakologus, atitinkančius pasaulinį šio mokslo lygį, kurie galėtų dorai iki smulkmenų ištirti visus trakologijos sąlyčio su lituanistika ir baltistika taškus.

Iš mano atsitiktinių susidūrimų paminėsiu po keliais vadinamojo trakų raitelio atvaizdais graikų rašmenimis parašytą žodį *Perkūnas*. Taip pat trakiškos kilmės dievo, Dzeuso sūnaus Dioniso (gr. *Dionusos*) vardo du baltiškų aiškinimus: imant pavyzdžiu prūsų kalbos žodžius *Deivas nūsas* „mūsas, mūsų dievas“ arba (antrąjį šio sudurtinio vardo dėmenį aiškinant per metatezę, priebalsių susikeitimą, kaip **Dio-sunos*) lietuvių kalbos *Dievo sūnus*.

Užuot paikai tyčiojusis iš Česlovo Gedgaudo ir Jūratės Statkutės de Rosales, kurie ištis kone kiekviename posūkyje nuslysdavo nuo kelio, reikia vienąsyk dorai ir nuodugnai ištirti visus jų pasitelktus rašytinius šaltinius, išbarstytus pasaulio bibliotekose.

Ne tam, kad stebuklingai būtų patvirtinti šių autorių išvedžiojimai (daugelis jų akivaizdžiai klaidingi), o tam, kad būtume tikri, jog neišleidome iš akių ko nors svarbaus, kas ištis reikšmingai prisidėtų prie gilesnio Lietuvos proistorės pažinimo.

O poreikis pasityčioti tėra antrasis tos pačios nevisaverčio baudžiauninko lazdos galas, kuriuo jis žemina kitus, kad pats sau atrodytų didesnis.

Užuot piktinusis savo tėvynės Lietuvos išsiilgusiais vadinamaisiais baltarusiais, išsiritusiais iš nedovanotino mūsų senųjų didikų aplaidumo, tautinės bei politinės trumparegystės ir išplėštais iš gyvo Lietuvos kūno carinės politikos, būtina plėtoti bei gilinti baltiškų vandenvardžių tyrimus šiuolaikiniuose slavų kraštuose (o jie apima nuo Vyslos ligi Maskvos ir už Maskvos, pietryčiuose siekia Kijevą, jų esama net Čekijoje!), taip pat kitų vietovardžių ir skolinių vietos tarmėse bei kalbose tyrimus. Iš pastarųjų paminėsiu mano atsitiktinai užtikrą mordvių perkūnijos dievo Purgine (irgi baltizmas, Perkūno skolinys) nuotakos vardą Litova. Žinoma, derėtų parengti būrį finougrištų ir be tarpininkų įsigilinti į buvusių mūsų kaimynų dvasinį paveldą.

Jau parašęs šį rašinį „Alke“ užtikau Rimgaudo Diliaus straipsnį (<https://alkas.lt/2025/06/05/r-dilius-lietuviski-prusiski-pedsakai-gintaro-kelyje-slovakijoje/>) su išvardyta daugybe „panašių į lietuviškus ir prūsiškus“ vietovardžių Slovakijoje (pradedant gyvenvietę bei pilimi, vardu Lietava), irgi kviečiantį juos tyrinėti. Tokiam kvietimui galima tik pritarti, tačiau kas to imsis?

Apgailėtinau užleista Lietuvoje iranistika, ypač senovės Irano kalbų bei religinių raštų tyrimai. O jau Gintaras Beresnevičius yra atkreipęs dėmesį į stulbinantį sutapimą tarp lietuviškųjų ir senovės Irano dausų bei vėlės pomirtinio kelio į jas vaizdinių, vietomis sutampančių tiesiog žodis žodin.

Deja, neturime nė vieno žmogaus, gebančio juos deramai palyginti – perskaityti senovės iranėnų šaltinius be tarpininkų, iš pirmų lūpų. Nė nekalbant apie ištisus klotus niekieno ne tik nelygintų, bet nė neskaitytų, nė negirdėtų tekstų.

Nesidrovima paikai pasigirti lietuvių kalbą esant giminišką su sanskritu ir už jį netgi senesnę (ohoho!). O vertėtų parengti kasmet bent po kelis specialistus, kurie įgalėtų deramai palyginti ne tik šias dvi kalbas, bet ir jomis gyvuojančius tekstus, pradedant vedomis ir baigiant pastarųjų amžių lietuvių bei latvių tautosaka.

Per trisdešimt metų Nepriklausomybės jau galėjome būti parengę ištisą būrį tokių specialistų ir pasidžiaugti pirmaisiais tikrų lyginamųjų tyrimų vaisiais.

Iš savo atsitiktinių susidūrimų paminėsiu sutapimus tarp vienos lietuvių mitologinės sakmės apie dievą Vėją ir atitinkamo „Ramajanos“ fragmento, o juolab įsirežusią „Rigvedos“ III.25.1 posmo pirmąją eilutę: *ágne diváh sūnúr asi*. Lietuviškai nė versti iš esmės nereikia: *Ugnie, Dievo sūnus esi*. Žinant būtinas smulkmenas – kad sanskrite nėra didžiųjų raidžių, kad *-r* žodžio *sūnús* gale atsiranda dėl savitų garsų kaitos taisyklių (vadinamųjų sandhi), kad lietuvių pietrytinėse šnektose Dievas tartas *Dieus*, kilm. *Dīva* (kaip vedų *dyaus*, *divás* ir, beje, graikų *Dzeus*, *Diós*), o *ugnis* buvo vyriškosios giminės (kaip dabar tos pačios linksniuotės *debesis*, *žvėris* bei kt.) ir prieš kelis šimtus metų dar vadintas *Dievaičiu*, taigi Dievo sūnumi, – tiesiog žadą užima.

Tiesiog žūt būtina plėtoti lietuvių, baltų mitologijos bei religijos tyrimus, atsižvelgiant į pastarųjų šimtmečių pasaulinių mitologijos bei religijotyros mokslų atradimus!

Visa tai būtina kuo rimčiausiai, aukščiausiu moksliniu lygiu tirti, tyrimų rezultatus skleisti tarptautiniame mokslo pasaulyje ir Lietuvos visuomenėje, perkelti į vadovėlius ir taip žadinti užsidegimą palengva ryškėjančiu Šventuoju Lietuvos Regėjimu, juo savo ruožtu įkvėpiant jaunus būsimus tyrėjus dvasinės Tėvynės širdyse prisikėlimui ir plėtrai.

Nes Lietuva pirmiausia užsimezga širdyse ir bręsta mintyse, ir tik paskui gimsta – išsipildo išoriniame pasaulyje. Pražudant sėklą, kuria širdys pastotų Lietuva, iš ko ji atgims ir gyvuos?

– Ar šiandien Vilniaus, Vytauto Didžiojo universitetui tebėra lietuvių židiniai, kurie galėtų paruošti tyrinėtojus, apie kuriuos kalbi?

– Šiuolaikinėje Lietuvoje nieko tokio nė iš tolo nedaroma. Su Norberto Vėliaus ir Gintaro Beresnevičiaus vardais iš paties Sąjūdžio gelmių iškilusios lietuvių etnologijos, mitologijos, senojo tikėjimo studijos uždusintos, panaikintos...

Atseit „nebesusirinko studentai“. Viena vertus, tai netiesa – to pasiekta tikslingai, suktomis administracinėmis machinacijomis. Antra vertus, net jeigu taip ir nutiktų, reiktų ne naikinti dėstomus kursus, o kelti jų kokybę ir stengtis pritraukti studentus kitomis papildomomis priemonėmis.

Kai pritrūksta kareivių, policininkų, gaisrininkų, slaugytojų, ar tuomet panaikinami kursai ir uždaromos juos rengusios įstaigos?

Šventasis Lietuvos Regėjimas, kuriam atgyti ir gyvuoti būtinos etnologijos, mitologijos, religijotyros ir kitos humanitarinės studijos, gina, saugo ir gydo Tėvynės sielą taip pat, taip kariuomenę, policiją, gaisrinę ir mediciną – kūną. O be gyvos sielos kūnas – lavonas, net jei iš įbėgio dar kurį laiką krutina galūnes kaip gaidys nukirsta galva.

Ir man atrodo, jog kaip tik dėl to šioje srityje viskas užgniaužta ir uždusinta. Ogi kad nebeprisikeltų Lietuvos siela, kad iš Lietuvos liktų tik kūnas – tik kraštas, patogus kitiems. Kaip pokariu pasakė kažkuris ruskių veikėjas: „Lietuva išliks, tik be lietuvių.“

Man atrodo, jog šito patyliukais siekiama visus trisdešimt metų, tikslingai, nuodugniai ir labai atkakliai.

Kieno gi?

Šiaip jau dėl to nebyliai sutaria bene visos Lietuvą užvaldžiusios politinės jėgos, kurių eilės tvarką pagal svarbą galima būtų apversti ar sukeisti.

Pirma, iš inercijos – buvę sovietiniai valdininkai ir jų įpėdiniai, buvę akademijų ir aukštųjų mokyklų aktyvistai *komsomolcai*, įpratę Lietuvą laikyti neišvengiama „provincija“, jau anuomet lietuvių kalbą „šiaudinėse bakūžėse“ kaip gėdingą ir nesuderinamą su „progresu“.

Antra – vadinamieji *liberastai* (ne tikrieji laisvos dvasios liberalai su Vytautu Kavoliu priešaky!), didžia dalimi kilę iš tų pačių *komsomolcų* ir net pralenkę juos lietuvių bės niekinimu „progreso“ vardan, tik rusiškąjį ideologinį internacionalizmą pakeitę į anglakalbį globalizmą.

Trečia – buvusieji Rytų Lietuvos „autonomininkai“ ir „jedinistvininkai“, dėl kurių patyliukais tebesigrumia Maskva su Varšuva, jau nuo seno niekinusia „atsilikusią pagonišką“ Lietuvą, nuo seno jai nešusia tą patį „progresą“ ir dabar uoliai palaikoma Tėvynės išdavikų sąjungos Lietuvos konservatorių (TIS/LK).

Ketvirta – Bažnytėlė, nuo pat pradžių buvusi pagrindiniu Lietuvos lenkinimo įrankiu, „pagonybės“ vardu naikinusi visa ką lietuviška ir, švelniai tariant, nesuinteresuota bet kuo, kas gali uždegti, įkvėpti – vadinasi, nuo jos atitraukti – lietuvių sielą. Kaip yra pasakęs vienas „visų tikriausios“ religijos Vilniaus „išminčius“: kadangi yra Biblija, tai filosofija nereikalinga.

Tad jei dar iškiltų jėga, pajėgi atpeikėti Lietuvą iš visų šių piktų kerų ir prikelti gyvenimui, jai tektų įveikti tiek liberastinį „progresą“, tiek lenkintojų „tautinės mažumos teises“ su visomis jų „raidelėmis“ mūsų pasuose, tiek Bažnytėlės monopolį į dvasią – susigrąžinti nusavintą lietuviškąjį, baltiškąjį *Dievą*.

Iš pirmo žvilgsnio atrodo beviltiška. Bet įžiebus Šventą Ugnį ant širdies aukuro ir iškėlus aštrų proto kalaviją jai apginti, savo sieloje tai padaryti įmanoma. O jeigu įmanoma sieloje, tai įmanoma ne vienoje.

Paprastai sakant, Lietuvai atgimti tėra vienintelis kelias, ir jis yra dvasinis – kartu mokslinis ir religinis.

Būtina *patikėti* savo širdimi, šviesiausia Širdies Tiesa ir nebeišduoti jos, nebeiškeisti į jokių patogumų, blizgučius nei bailius šnabždesius.

Klausytis vien jos, paklusti vien jai, dėl to stebėti ir atpažinti savo jausmus bei mintis ir taip palengva nusikabinti nuo ausų visus per amžius prikabinčius makaronus – taigi pasiekti tikrą *ne-pri-klausomybę* nuo dvasių apnikusių pliurpalų.

Iš jos ir kyla dvasios *savistovumas*, nesuvokiamas palinkusiam „baudžiauninkui“, ant kurio visos ožkos lipa.

Jums žadą užimtų iš nuostabos patyrus, kas tai yra „senasis baltų tikėjimas“, prūsiškai *drūvis*, teikiantis *drūtą* kaip ažuolo galią stovėti ir nelinkti, kurio dvasinę esmę tebemena germaniškieji atitkmenys, kaip anglų *true, truth*.

Lietuviškai atitarus aną Vilniaus „išminčių“: jei širdyje suspindo Šviesa – įsižiebb Šventas Ugnis ant širdies aukuro, iš prigimties *savi-stovus*, nes savaime aukštyn kylantis, – gyvas Dievo Sūnus, besiveržiantis namo pas dangiškąjį

Tėvą, – tai Biblija nereikalinga.